

godt helbred og ikke har været så længe på arbejdsmarkedet. Den gruppe kunne godt tilbyde deres arbejdskraft i en længere periode, og det ønsker vi at skabe et incitament til.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det sidste er en vurdering eller en påstand, for det er i hvert fald ikke noget, der bygger på viden om, hvem det er, der går på efterløn.

Virkeligheden er jo, at man ikke udvider arbejdsstyrken ved at flytte nogle fra arbejdsløshedsdagpenge til førtidspension eller bistandshjælp, som konsekvensen af at hæve efterlønsalderen jo vil blive. Det, man kan øge arbejdsuddet ved, er at satse massivt på et ordentligt arbejdsmiljø, så vi får nedbragt antallet af folk, der bliver slidt op og aldrig får muligheden for at gå på efterløn, fordi de er slidt op forinden, og det er derfor, jeg ikke forstår, hvorfor man ikke tager fat på det helt centrale, altså at nedbringe antallet af folk, der bliver slidt op, hvis det er sådan, at man vil forøge arbejdsstyrken,

60.000 personer er slidt op, så hvorfor ikke satse massivt på at nedbringe antallet af folk, der må forlade arbejdsmarkedet som følge af dårligt arbejdsmiljø, eller på en øget forebyggelsesindsats: sund kost, bedre motion, afvikling af livsstilssygdomme? Der er alle muligheder, men det er lige nøjagtig kassedamen, der skal rammes på efterlønnen.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg tror, vi er enige om målsætningen med forebyggelse, og at vi er enige om, hvad vi gerne vil opnå. Men spørgsmålet er, hvad en massiv indsats er, og det tror jeg godt hr. Ole Sohn og jeg kan blive lidt uenige om.

Vi er enige om, at der skal skabes bedre arbejdsmiljø og bedre muligheder. Det betyder også, at der skal tages fat på nogle livsstilsproblemer og på nogle af de nye arbejdsmiljøproblemer, som er opstået, og det vil vi meget gerne deltage i.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Hr. Per Clausen er foreløbig den sidste, der har bedt om ordet for en kort bemærkning. Værsgo.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg tror gerne hr. Christian Wedell-Neergaard, når han siger, at han ikke har noget ønske om

specifikt at ramme nogen mennesker. Men det bliver bare konsekvensen, når man laver nogle generelle forandringer, og det må man jo også tænke over.

Men der er en ting, jeg gerne vil ind på, når man nu snakker om, at det gælder om at øge arbejdsuddet. Er realiteten ikke, at en stor gruppe danskere, som har en relativt høj indtægt og derfor har haft mulighed for f.eks. at tjene penge ved at erhverve fast ejendom, som stiger meget i værdi, og have givtige pensionsordninger osv., også i fremtiden fuldstændig selv kan bestemme, hvornår de vil holde op med at arbejde, i modsætning til den ufaglærte, hvad enten vedkommende er offentligt ansat eller privatansat?

Kl. 17.20

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det vil jo altid være sådan, at de, der har planlagt deres tilbagetrækning, og de, der gennem et langt liv har foretaget opsparing og investeringer på en sådan måde, at det er faldet heldigt ud, naturligvis selv kan bestemme, hvornår de ønsker at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Men i den situation er det jo klart, at det er vigtigt at se på indholdet af nogle af de stillinger, som tilbydes de ældre, så de ældre får mulighed for at tilpasse deres arbejdssituation til den aldersmæssige og helbredsmæssige situation, de står i. Bl.a. skal flere have mulighed for at gå på deltid, og det skal gøres attraktivt at blive længere i jobbet. F.eks. skal en overlæge på et sygehus have mulighed for at udvikle sig og være en del af det fag, han har været i hele livet, men det er klart, at han ikke kan yde den samme indsats som en 50-årig.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Igen tror jeg sådan set ikke, det er hr. Christian Wedell-Neergaards hensigt, men konsekvensen af det, vi hører nu, er jo, at de, som har haft et godt liv, et liv på samfundets solside, og derfor har haft mulighed for at spare op, skal der fedtes for. De skal have tilbudt særlig gode vilkår for at blive på arbejdsmarkedet, og det er jeg sådan set helt med på. Men de, som har været på skyggesiden, har haft svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet, har haft fysisk krævede eller andre nedslidende job, skal straffes, ved at man forringer deres mulighed for at komme på efterløn.